

Ny offentlig tjenstepensjon – hva kan vi vente?

Staten har utredet nye pensjonsordninger for ansatte i offentlig sektor som er født i 1954 og senere. Målet er at de offentlige tjenstepensjonene skal bli likere de private for å skape større mobilitet mellom privat og offentlig ansettelse - og for å spare det offentlige for utgifter.

Trofast overfor mandatet har utredningen ikke vurdert hvor høye ytelser de nye ordningene skal gi. Arbeidet har dessuten vært begrenset til pensjonsordninger for personer med aldersgrense 70 år, ikke ordninger for personer med særaldersgrenser. Man må likevel regne med at konklusjonene vil få konsekvenser for alle offentlige pensjoner.

Regjeringen fastholder at dagens regelverk for offentlig tjenstepensjon ikke er bærekraftig i det lange løp. Årsaken er at regelverket ikke er tilpasset reformen i folketrygden fra 2011, selv om reformen medførte blant annet innføringen av levealdersjustering av offentlige tjenstepensjoner og nye regler for årlig regulering av pensjon.

Samtidig er tjenstepensjon i privat sektor i sterk endring. Ansatte i privat sektor har fått stimulanser til å stå lengre i arbeid, et tiltak som ansees som viktig knyttet til økt levealder og en aldrende befolkning. Regjeringen ønsker derfor likere pensjonsordninger i offentlig og privat sektor. Mobilitetshindringene i dagens regelverk skal bygges ned og offentlig ansatte skal tjene på å stå lengre i jobb.

Mange i offentlig sektor har mindre fleksibilitet enn ansatte i privat sektor og svakere mulighet til å kompensere for virkningen av levealdersjustering. Effekten av levealdersjustering er at dagens offentlige tjenstepensjoner blir betydelig dårligere for yngre årskull. Endres ikke tjenstepensjonsregelverket, ville yngre arbeidstakere på sikt oppleve at ytelsene fra tjenstepensjonsordningen blir til dels kraftig svekket.

I den sammenheng kan vi trekke frem to sentrale premisser i utredningen:

- At samtlige tjenestear heretter skal telle med i pensjonsgrunnlaget, slik som det også gjør i den nye folketrygden.
- At tjenstepensjonen blir et påslag på folketrygden, og ikke samordnes som i dag.

Departementet legger opp til at rapporten skal være grunnlag for forhandlinger med partene i arbeidslivet om nye pensjonsordninger for offentlig ansatte. Dette innebærer at man foreløpig kun har beskrevet et *mulighetsrom* som en ny ordning kan utformes innenfor.

Er du født i 1953 eller tidligere får endringene ingen betydning. Er du født i 1954 eller senere, er det uavklarte regler som nå altså skal utarbeides. Inntil nytt regelverk er på plass, er det ikke mulig å si noe mer konkret om effekten for den enkelte.